

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Versenyhivatali kritika az eredetvizsgálatról

Az állam rossz hatékonyságú működésének iskolapéldája az állampolgárokra és vállalkozásokra feleslegesen kirótt, túlzott mértékű állami teherként megjelenő eredetvizsgálati díj – áll a GVH által az igazságügyi és a közlekedési miniszternek írt levélben. A versenyhatóság a két tárca vezetőt a szabályozás megváltoztatására hívja fel, az indokolatlanul magas díjszintek, az igazolhatatlan, felesleges ráfordítások csökkentése érdekében.

A GVH-t meglepetésként érte, hogy 2009 decemberében az eredetiségvizsgálat szabályozásában lényeges módosításokra került sor. A jogalkotók az új elképzelésekről előzetesen nem kérték ki a versenyhatóság véleményét, holott a versenytörvény értelmében a GVH elnökével „egyeztetni kell minden olyan tervezett intézkedést és jogszabály-konceptiót, illetve tervezetet, amely érinti a hivatal feladatkörét, így különösen, ha a tervezett intézkedés vagy jogszabály a versenyt - valamely tevékenység gyakorlását vagy a piacra lépést - korlátozza, kizárólagossági jogokat biztosít, továbbá az árakra vagy az értékesítési feltételekre vonatkozó előírásokat tartalmaz.”

Visszás, hogy sem az igazságügyi, sem a közlekedési tárca nem tett eleget egyeztetési kötelezettségének, miközben a végrehajtott jogszabályváltoztatások nyilvánvalóan érintették bizonyos piaci tevékenységek gyakorlásának feltételeit. A versenyhatóság így most utólagosan kénytelen lehetőséget kérni az előterjesztések tanulmányozására, mivel erős a gyanúja, hogy az új szabályozás miatt a közfeladat ellátásának hatékonysága nemhogy javult, hanem tovább romlott.

A GVH már 2008-as országgyűlési beszámolójában kezdeményezte az eredetvizsgálat rendszerének felülvizsgálatát. Ezt megelőzően 2008 novemberében pedig versenypolitikai elemzést tett közzé a kötelező gépjármű eredetiségvizsgálat szabályozásáról. Az elemzés rámutatott: a gépjármű eredetvizsgálat rendszere a bevezetése óta vitatható körülmények között, a verseny szempontjából és a fogyasztók számára nem kielégítően működik. A területet érintő jogalkotás a magánpiaci szereplők érdekei mentén alakult. Amellett, hogy az elért társadalmi hasznot jóval meghaladják a rendszer működtetéséhez szükséges ráfordítások, az eredetvizsgálat csupán korlátozottan alkalmas eredeti célja megvalósítására.

Az igénybevételi kötelezettség köre olyan eseteket is magába foglalt és foglal (pl. állami szervezetek általi gépjármű értékesítés), amelyeknél állami segítséggel elhárítandó tényleges kockázat nincs, viszont felesleges többletköltséget okoz a fogyasztók számára. A hatóságilag megállapított díjak meghatározása a korábban a GVH által vizsgált kartellben kialakult mesterségesen magas, extraprofitot is tartalmazó árakat követte. A piaci szereplők pozíciója is jogszabály által védett, köre nem versenyben alakult. Ráadásul az állam az eredetvizsgálattal párhuzamos, közlekedésbiztonsági szempontból fontos műszaki jellegű ellenőrző rendszereket is kiépített, fenntart és működtet.

A GVH álláspontja szerint a gépjármű tulajdonosokat terhelő költségek csökkentésére lehetőséget kínál az állami közlekedésigazgatási feladatok ellátásának ésszerűsítése, az eredetvizsgálatot végzők közötti árverseny kikényszerítése, az átláthatóság javítása. A versenyhatóság szerint amennyiben az eredetvizsgálatra fordított összköltség szintje bármilyen okból nem lenne csökkenthető, az eredetiség ellenőrzési kötelezettség eltörlése vagy a szolgáltatás piaci alapokra helyezése is megfontolandó a szabályozó részéről.

A GVH 2008. novemberi kezdeményezésére az érintett tárcáktól visszajelzés máig nem érkezett, illetve érdemi intézkedés nem történt.

Az eredetvizsgálattal kapcsolatos országgyűlési ajánlás elérhető:

<http://www.gvh.hu/domain2/files/modules/module25/9460AD08913A3368.pdf> (17.oldal)

Az eredetvizsgálatról szóló versenypolitikai elemzés elérhető:

<http://www.gvh.hu/domain2/files/modules/module25/6715BA342318AB60.pdf>

Budapest, 2010. január 28.

Gazdasági Versenyhivatal
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: Mihalovits.Andras@gvh.hu

<http://www.gvh.hu>